

מנואל פורקאנו

העיוור מוליך את מוליכו

שמונה שירים

מקטלאנית: איתי רון

מנואל (מנל) פורקאנו (Manuel Forcano, יליד ברצלונה, 1968) בעל תואר דוקטור בבלשנות ובספרות שמית. למד עברית באוניברסיטת ברצלונה ולאחר מכן בקיבוץ העוגן, באוניברסיטת חיפה ובאוניברסיטה העברית בירושלים. לאחר מכן השתלם בערבית באוניברסיטת דמשק ובמכון הבינלאומי לשפות בקהיר. בין 1996 ל-2004 עבד כמרצה לעברית ולארמית באוניברסיטת ברצלונה ולימד היסטוריה של המזרח הקדום במסגרת מכון "קלוס" לארכאולוגיה במוזאון מצרים העתיקה בברצלונה. כמו כן הוא עוסק בתרגום שירה עברית וערבית לקטלאנית. ספר שירים מאת פורקאנו יראה אור בקרוב בהוצאת "פרדס" בתרגומי.

א"ר

מוזאון מצרים העתיקה

סיזיפוס

אוֹלֵם 27. הַמְמַלְכָה הַתִּיכּוֹנָה.
דֵם הַגִּיף שֶׁהִתְאַבֵּן בְּזִכְרוֹן
שָׁב לְזֶרֶם.
בְּהַעֲבֵרַת הַיָּד עַל גּוֹפּוֹ שֶׁל פֶּסֶל
אֲנִי שָׁב לְחֻוֹת אֶת הַמְּגַע שְׁלֵף:
כָּל הַזְכְּרוֹנוֹת פּוֹעֵמִים
בְּחֻזֵה הַיָּרֵד מִשַּׁחַם אֶסּוּאֵן.
פְּטִישׁ מוֹזֵר הַזְּמָן,
שְׁאִינֹ שׁוֹחֵק אֶת הַתְּשׁוּקָה.
וְכִמָּה נוֹאֵל הַשְּׁלֵט
"לֹא לְגַעַת".

אֶהְבֵּנוּ כְּמוֹ הַצְּפוּרִים בְּעֵצֵי הַדְּבֻדְבָן:
עַד הַגְּלֵעִינִים.
אֶךְ כַּעַת אֲנִי הוֹדֵף בְּמַעְלֵה הַהָר זְכֵרוֹנוֹת
אֲשֶׁר הִפְכוּ לְאֵבָן, סִלַּע אֲדִירִים
הַנִּשְׁמָט וּמִתְדַרְדֵּר. תְּמִיד אוֹתָה דֶרֶךְ
אֶל רֹאשׁ הַהָר. וּבַפְּסֻגָה
הַיָּדִים מִתְרַפּוֹת.
הַיָּמִים שֶׁחִלְפוּ,
כְּפָרִי שֶׁלֹא יָשׁוּב עוֹד אֶל הָעֵץ.
הַזְּכָרוֹן הוּא צְפוּר
שֶׁכִּנְפֵיהָ יוֹדְעוֹת אֶת כָּל הַשָּׁמַיִם.

בספרייה

לא שְׁלֹטָה בְּאֶלְפֵי־בֵית שְׁלִי
גַם אֲנִי לֹא בְּמִבְטָא הַדְּלֵתָא שְׁבִפְיָה,
אֶךְ רֵאִית אוֹתִי בְּזוֹרְתִי
וּבֵאתָ לְבַקֵּשׁ אֶת עֲזוֹרְתִי
בְּאֵתוֹר מְלָה בְּמִלּוֹן.
נִצְמַדְתָּ אֵלַי עַד-כְּדֵי-כָּה,
הִבֵּל פִּיךָ כְּדָגֵל מְשִׁי
מִתְנוֹפֵף עַל-פְּנֵי פְּנֵי.

מֵעֵבִיר הֵייתִי דְפִים וְעוֹד דְפִים,
קְדִימָה וְחֹזֵר,
מְבַקֵּשׁ לְהַרְוִיחַ זְמַן, מֵעֲמִיד פְּנִים,
רַק לֹא לְמִצָּא אֶת הַמְּלָה הַזֹּאת.

יֵשׁ דְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם מוֹכֵן אֶחָד.
שְׂלֵא עוֹבְרִים בְּתַרְגוּם. אִיךָ לְהַסְבִּיר
לָךְ?

בחאלב

קִבְעֵנוּ בְּעֵשֶׂר וְחֲצִי
בְּפֶתַח הַמִּסְגָּד הַגָּדוֹל.
חֲכִיתִי לָךְ גִּרְגֵשׁ
כְּשֶׁדָּה חֲמִנִיּוֹת הַמִּמְתִּין בְּלִילָה
לְעֻמוֹד הַשַּׁחַר.
בְּחֵלוֹם הַחַל הַיּוֹם עוֹלָה.
אֶךְ בַּיּוֹם לֹא עָלָה בִּי הַחֵלוֹם:
לֹא הִגַּעְתָּ
בְּשִׁעָה הִיעוּדָה. גַּם
אֲחֵר-כֵּן לֹא.

חזרתֵי הַבֵּיתָה

דְּרָךְ הַקְּצוֹר הָאֶרֶךְ בִּיּוֹתֵר שֶׁל הַבְּזָאֵר:
פְּעֻמוֹנִים
דִּנְדְּנוּ בְּמִינְרֵטִים,
הַעוֹר מוֹלִיךְ אֶת מוֹלִיכּוֹ.

הימים הללו בדמשק

הַיָּמִים הַלְלוּ בְּדִמְשֵׁק
שֶׁל פְּרָחֵי יַסְמִין, קִלּוּחֵי הַמַּיִם,
הֶהָיוּ וְאֵינָם?
הַהִלּוּלוֹת
בְּטֻבְרוֹנוֹת שֶׁל בִּירוֹת
הָאֲמָנָם הָיוּ?
הַבְּחוּרִים

רָקְדוּ בְּשֵׁעַר בּוֹהֵק מְבַרִילֵנוּטִין,
הַבְּנוֹת הַתְּפִלּוֹ בְּהַבְּזוּקֵי הַסְּפוּטִים.
מִמֶּשׁ כְּפִלְיָנוּס הַרוֹאֵה כּוֹכְבִים
בְּתַחֲתִית לּוֹעוֹת הַגַּעֲשׁ.

וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי לְהִיּוֹת כָּל הָאֲצִבְעוֹת
עַל מֵיתֵר אֶחָד שֶׁל עוֹד.

קנאה

"...ועיני נמסו במבטים."
אבן אל פאריד איש קהיר, המאה ה־13

קִבְעֵנוּ בְּאֶחָד הַבָּרִים.
מְשׁוֹחֲחִים עַל הָא וְדָא, מְלִים
כְּצַפּוּרִים שְׂאֵת שְׁמֹן לֹא יִדְעֵנוּ.
בְּרִדּוֹ, כְּתַמִּיד,

אזעקה

עשית ממזני מים
בגרון הנחר מצמא,
ולא ציתנו לדברי אפלטון
האומר בפידון "שהרי אסור
על מה שאינו טהור לגעת בטהור".

התשוקה היא לפעמים
דרך קצרה מאוד לעבר,
אבל עכשו פתאום מוזר בעיני
אפלו להגות את שמך
באותו הפה
שנשק לך.

בזכרון

נוכל לנהג כמבקרים במוזאון:
להביט במה שהיינו,
שברים שלך ושלי, ידיות
ללא כדים, כדים בלי ידיות.
ולא נגע בכלום,
פן תתחיל האזעקה לפעל.

שיר אהבה,

יא חביבי.

ואני,

עוקב הייתי בזוית העין במקחות
כפות הידים, בתנועת השפתים
שואל את עצמי למי תתן אותן,
בטח לא לי.

קנאה פשוטה

בספל שאחזת,

לוגם ממנו.

אהבה יכולה להתמצות

בעפרון לא מחדד:

בלי כמעט שום קו בזכרון.

מתח

כבר אכלנו ארוחת ערב.

אבל הוא היה צריך ללכת.

מהי התשוקה

שגרמה לי לכרסם את גלעיני הזיתים

בצלחתו?